

# Vänsterpartiet föreslår lovpeng till barnfamiljer

Hushållens pressade situation är ett strukturellt problem, som man inte kommer åt med tillfälliga satsningar. Därför föreslår Vänsterpartiet en lovpeng som är permanent och som ska gå till alla barnfamiljer. Insatsen är tänkt att fylla upp det hål som lätt blir i hushållsekonomin när skolan är stängd och barnen är hemma hela dagarna.

## Läget för hushållen

Alltsedan inflationskrisens intåg 2022 har hushållen haft det tufft. Familjer har fått se hur sparkontot gått back månad efter månad när inkomsterna inte längre räckt till löpande utgifter såsom mat, hyra och el. I LO:s rapport Arbetarhushållen - har inte råd att förlora jobbet (2025) pekar man på att i början av undersökningsperioden hade alla typhushåll i LOs studie en privatekonomisk situation som innebar att det fanns en viss marginal i slutet av månaden. En marginal som kunde användas för exempelvis ett mindre sparande, en utflykt eller för att hantera oförutsedda utgifter eller inkomstbortfall. Under åren 2021-2024 krympte familjens marginaler successivt tills att de var helt uttraderade. Typfamiljen låg under 2023 och 2024 i genomsnitt på minus i slutet av månaden (diagram1).

## Marginal (inkomster – utgifter) Sammanboende med två barn



Diagram 1. Källa: LO (2025) Arbetarhushållen - har inte råd att förlora jobbet

Den typfamilj LO lyfter ovan består av två vuxna som arbetar och två barn. För ensamstående och arbetslösa är situationen ännu mer pressad. Detta är något Majblomman m.fl. pekar på i en undersökning de låtit Verian genomföra i mars 2025<sup>2</sup>. Där pekar organisationerna på att ensamstående föräldrars marginaler ofta är helt uttraderade. 29 procent av de ensamstående föräldrarna med låga inkomster anger att de haft svårigheter med att äta sig mätta – det är en ökning med 9 procentenheter jämfört med 2024 och 44 procent bland ensamstående föräldrar har behövt låna pengar av en närstående, vän eller bank för att betala grundläggande utgifter som hyra, el och mat.

Under kostnadskrisen har regeringen och Sverigedemokraterna i stort lämnat hushållen i sticket. De stöd som fanns initialt, såsom elstöd och ett tillfälligt höjt bostadsbidrag, har dragits tillbaka. Istället höjer regeringen och Sverigedemokraterna priserna på mediciner. När matjättarna omotiverat höjde priserna, vilket bidrog till inflationsstegringen, vidtogs inga åtgärder. Inte heller bankernas eller elbolagens höga marginaler har föranlett några större ingrepp från regeringen och Sverigedemokraternas sida för att sätta stopp när de skor sig på hushållens bekostnad.

### Vänsterpartiets förslag

När hushållens marginaler är så pressade finns det ofta inte utrymme att erbjuda barnen lov med utflykter och roliga aktiviteter. Istället behöver föräldrarna oroa sig över hur matkostnaderna stiger när skolmatsalen är stängd. Därför föreslår Vänsterpartiet en strukturell välfärdsreform för att stärka hushållen. Redan i vårbudgeten har vi föreslagit en akutåtgärd, som innebär två extra barnbidrag och två extra utbetalningar av bostadsbidraget under sommaren. Men vi ser att hushållens pressade situation är ett strukturellt problem, som man inte kommer åt med tillfälliga satsningar och därför föreslår vi nu denna permanenta insats.

Den lovpeng som Vänsterpartiet nu föreslår ska gå till alla barn och är tänkt att fylla upp det hål som lätt blir i hushållsekonomin när skolan är stängd och barnen är hemma hela dagarna. Det handlar om att sätta mat på bordet i en tid när matpriserna skenar, men vi vill också att barnens sommarlov ska bli fina och minnesfyllda och därför har vi utformat förslaget så att det även ska finnas utrymme att göra aktiviteter för barnen. Det kan handla om att ha råd att ta med dem på Liseberg, spela minigolf och äta glass på stranden, eller kanske hyra en stuga en vecka på semestern.

Förslaget innebär att alla barn över 6 år får 5 000 kronor extra i lovpeng per år och att detta fördelar sig över loven beroende på lovens längd (Tabell 1). Den totala kostnaden uppgår till 6,8 miljarder för 2026.

	Lovpeng/barn kr	Totalt alla barn 6-16 år, kostnad mkr
Sportlov	400	569
Påsklov	400	569
Sommarlov	2 500	3 413
Höstlov	400	569
Jullov	1 250	1 707
Totalt	5 000	6 827

Tabell 1. Källa: Egna beräkningar, SCB

### Tidigare åtgärder i krisen

Sedan tidigare har Vänsterpartiet en rad förslag som skulle underlätta barnfamiljernas situation. Bland annat har vi föreslagit att barnbidraget ska höjas och indexeras, samt att hushållen ska få två extra barnbidrag under sommaren 2025. Vi har även föreslagit extra utbetalningar under sommaren 2025, samt en permanent höjning av bostadsbidraget. Vänsterpartiet vill också att karensavdraget slopas samt att försörjningsstödet höjs. Vi vill utöver det höja ersättningsnivåerna i trygghetssystemen samt sänka avgifterna för barnomsorg och kollektivtrafik.

Vänsterpartiets satsningar på hushållen i kombination med våra prissänkande åtgärder såsom övervinstavgifter på banker, matjättar och elbolags omotiverat höga vinster, skulle hjälpa hushållen betydligt. Men vi tycker att barns barndom förtjänar mer än att familjen lyckas klara de löpande kostnaderna. Det är vårt gemensamma ansvar att alla barn får en bra och fin barndom.